

(๗) คดีกักเซาะชายฝั่ง

กลุ่มคดี	สิ่งแวดล้อมด้านทรัพยากรธรรมชาติ
คำสั่ง	ศาลปกครองสูงสุด
คำสั่งที่	๖๓๐/๒๕๕๑
ประเภทคดี	ปกครอง
คู่ความ	นายสาธิต มะประสิทธิ์ ที่ ๑ กับพวกรวม ๓ คน ผู้ฟ้องคดี กรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี ที่ ๑ กับพวกรวม ๒ คน ผู้ถูกฟ้องคดี
เรื่อง	ทรัพยากรธรรมชาติ/ ละเมิดทางปกครอง

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
- พ.ร.บ.ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๓๕
- พ.ร.บ.จัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.๒๕๔๒

ประเด็นสำคัญในการพิจารณา และผลคำสั่ง

การกระทำละเมิดของผู้ถูกฟ้องคดีเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายหรือการละเลย ต่อหน้าที่

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า การออกคำสั่งและดำเนินการสร้างเขื่อนกันทรายและคลื่นบริเวณปากคลองสะกอม ตำบลสะกอม อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา เพื่อไม่ให้เกิดการทับถมของตะกอนบริเวณร่องน้ำ ทำให้ชายหาดสะกอมถูกน้ำทะเลกัดเซาะและพังทลายลง ระบบนิเวศน์และสิ่งแวดล้อมถูกทำลาย และผู้ฟ้องคดีรวมทั้งชาวบ้านได้รับความเดือดร้อนเสียหายเนื่องจากไม่อาจทำการประมง และใช้ประโยชน์จากชายหาดได้ คำสั่งและการกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองไม่ชอบด้วยกฎหมายและเป็นการกระทำละเมิดอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย

ศาลปกครองชั้นต้น วินิจฉัยในส่วนที่ผู้ฟ้องคดีฟ้องเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย ตาม พ.ร.บ.จัดตั้งศาลปกครองฯ มาตรา 9 (3) นั้น เห็นว่า การกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีเป็นการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย คือ พ.ร.บ.การเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. 2456 มาตรา 120 ในการดูแลรักษาร่องน้ำมีให้ดินเขิน ซึ่งแม้จะส่งผลให้เกิดความเดือดร้อนเสียหายแก่ประชาชน หรือทำลายสิ่งแวดล้อมนั้น ก็เป็นเรื่อง

ความเสียหายอันเนื่องมาจากการรณรงค์การกระทำของผู้ถูกฟ้องคดี กรณีจึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ มิได้เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย

ศาลปกครองสูงสุดเห็นว่า ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีใช้อำนาจตามกฎหมายในการมีคำสั่งและดำเนินการก่อสร้างเขื่อนกันทรายและคลื่นโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เพราะไม่ถูกต้องตามรูปแบบ ขั้นตอน หรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กฎหมายกำหนดไว้ ดังนั้นมูลละเมิดตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้าง จึงเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสอง กรณีจึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย

อายุความฟ้องคดี

ส่วนคำขอให้ฟื้นฟูเยียวยาชายหาด

ศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัยว่า แม้ผู้ฟ้องคดีได้รู้หรือควรได้รู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีแล้ว แต่เพิ่งนำคดีมาฟ้องต่อศาลเมื่อพ้นกำหนดเวลาการฟ้องคดีนั้น เนื่องจากการฟ้องขอให้ศาลพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีทำการฟื้นฟูชายหาดและเยียวยาสภาพแวดล้อม หากศาลมีคำสั่งบังคับตามคำขอดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนอื่นในพื้นที่ด้วย จึงเป็นการฟ้องคดีที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม คำฟ้องส่วนนี้จึงไม่ขาดอายุความ ศาลมีอำนาจรับคำฟ้องประเด็นนี้ไว้พิจารณา

ส่วนคำขอให้ชดใช้ค่าเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดี

ศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัยว่าผู้ฟ้องคดีมิได้ฟ้องเรียกค่าเสียหายในคดีนี้ภายในกำหนดเวลาหนึ่งปี นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้เหตุแห่งการฟ้องคดี ศาลปกครองสูงสุดเห็นว่าเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย แม้ผู้ฟ้องคดีจะรู้หรือควรรู้เหตุแห่งการฟ้องคดีเมื่อปี พ.ศ.๒๕๔๑ แต่ความเสียหายของผู้ฟ้องคดียังมีอยู่ต่อเนื่องตลอดมา จึงถือว่าเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้ยังคงมีอยู่ในขณะที่มีการนำคดีมาฟ้องต่อศาล ศาลปกครองมีอำนาจรับคำฟ้องในส่วนที่ขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดีเฉพาะความเสียหายที่เกิดขึ้นภายในหนึ่งปีก่อนการฟ้องคดีไว้พิจารณาได้

ผู้ฟ้องคดีมีอำนาจฟ้องคดีและขอให้มีการชดใช้ค่าเสียหายแทนกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งหรือไม่

การที่ศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัยว่า ผู้ได้รับความเดือดร้อนเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนเสียหาย หากมีการฟื้นฟูเยียวยาชายหาดให้กลับคืนสู่สภาพเดิมคือ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เมื่อไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้รับมอบอำนาจจากกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งให้ผู้ฟ้องคดีเรียกค่าเสียหายแทน ผู้ฟ้องคดีจึงไม่มีสิทธิฟ้องเรียกค่าเสียหายให้กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ศาล

ปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วย และเห็นว่าบทบัญญัติรัฐธรรมนูญที่ผู้ฟ้องคดียกขึ้นกล่าวอ้างนั้น เป็นเรื่อง
แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ไม่ถือเป็นบทบัญญัติที่กำหนดสิทธิหน้าที่ให้ประชาชนเป็นผู้เสียหายที่มีสิทธิ
ฟ้องคดีแทนหน่วยงานรัฐได้

ผลของคำสั่ง

ให้รับคำฟ้องเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองและ
เจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย และให้รับคำฟ้องในประเด็นที่ผู้ฟ้องคดีขอให้ศาล
มีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดเชยค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดีในระยะเวลาหนึ่งปีก่อนฟ้องคดีไว้
พิจารณา